

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 615/05
21.06.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Novice Pekovića, predsednika veća, Slobodana Gazivode, Sonje Manojlović, Dragana Aćimovića i Anđelke Stanković, članova veća, sa savetnikom Draganom Lužnjanićem kao zapisničarem, u krivičnom predmetu optuženih AA i dr., zbog krivičnog dela teški slučajevi razbojničke krađe i razbojništva iz čl. 169. st. 2. u vezi čl. 168. st. 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Subotici, branioca optuženog AA adv. AB, branioca optuženog BB adv. AV i adv. VV i branilaca maloletnog MM i sada punoletnog GG adv. DD i adv. ĐĐ, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Subotici K.br. 52/04 od 29. 1. 2005. godine, u sednici veća održanoj u smislu čl. 375. Zakonika o krivičnom postupku, dana 21. 6. 2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJAJU SE kao neosnovane žalba Okružnog javnog tužioca u Subotici i žalbe branilaca optuženih AA, BB, MM i GG i presuda Okružnog suda u Subotici K.br. 52/04 od 29. 1. 2005. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Subotici K.br. 52/04 od 29. 1. 2005. godine optuženi AA i BB oglašeni su krivim zbog krivičnog dela težak slučaj razbojničke krađe i razbojništva iz čl. 169. st. 2. u vezi čl. 168. st. 1. KZ RS i u vezi čl. 22. OKZ, pa je optuženom AA izrečena kazna zatvora u trajanju od 12 godina a optuženom BB kazna maloletničkog zatvora u trajanju od 7 godina, dok su maloletnim MM i GG izrečene vaspitne mere upućivanje u vaspitno popravni dom u trajanju od najmanje jedne a najviše 5 godina. Na osnovu čl. 50. OKZ optuženim AA i BB u izrečene kazne uračunava se i vreme koje provode u pritvoru počev od 18. 5. 2004. godine pa na dalje.

Optuženi AA i BB obavezani su da solidarno plate troškove krivičnog postupka u iznosu od 167.096,00 dinara i paušalni iznos svaki od po 10.000,00 dinara u roku od 15 dana po pravnosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja, dok su maloletni MM i GG oslobođeni dužnosti plaćanja troškova krivičnog postupka u smislu čl. 498. st. 1. ZKP.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili:

- Okružni javni tužilac u Subotici zbog odluke o krivičnoj sankciji u odnosu na optužene AA i BB sa predlogom da se prvostepena presuda preinači i ovim optuženima izrekne znatno veća kazna zatvora,

- branilac optuženog AA adv. EE, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da Vrhovni sud pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje pred potpuno izmenjenim većem. U žalbi je zahtevano da o sednici veća drugostepenog suda bude obavešten

- branilac sada punoletnog BB adv. AV zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnoj sankciji i troškovima krivičnog postupka sa predlogom da se pobijana presuda u odnosu na optuženog BB ukine i predmet vrati na ponovno raspravljanje i odlučivanje ili da se pobijana presuda u pogledu krivične sankcije preinači i optuženom BB umesto kazne maloletničkog zatvora izrekne vaspitna mera upućivanja u vaspitno popravni dom a ovaj optuženi oslobodi od obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka. U žalbi je zahtevano obaveštenje o sednici veća drugostepenog suda,

- branilac optuženog BB adv. VV zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnoj sankciji sa predlogom da Vrhovni sud pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje ili je preinači tako što će ovom optuženom izreći vaspitnu meru upućivanja u vaspitno popravni dom ili ublaži izrečenu kaznu maloletničkog zatvora. Branilac je zahtevao da o sednici veća drugostepenog suda bude obavešten,

- branioci maloletnog MM i sada punoletnog GG adv. DD i ĐĐ, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje uz zahtev da branioci maloletnih budu pozvani na sednicu veća drugostepenog suda.

Branilac optuženog AA, adv. AV dostavio je odgovor na žalbu Okružnog javnog tužioca u kome je predložio da se ta žalba kao neosnovana odbije,

Republički javni tužilac u podnesku Ktž.br. 752/05 od 19. 4. 2005. godine predložio je da Vrhovni sud pobijanu presudu preinači i optuženima AA i BB izrekne kazne zatvora u dužem trajanju a žalbe branilaca optuženih AA, BB, MM i GG odbije kao neosnovane.

Vrhovni sud je u sednici veća održanoj u smislu čl. 375. Zakonika o krivičnom postupku u prisustvu branilaca optuženih adv. EE, adv. AV i adv. DD a u odsustvu urednog obaveštenog Republičkog javnog tužioca i adv. VV, ispitao pobijanu presudu, razmotrio ostale spise predmeta i nakon ocene žalbenih navoda i predloga kao i predloga Republičkog javnog tužioca našao:

U provedenom postupku nisu učinjene niti prvostepena presuda sadrži one bitne povrede krivičnog postupka pa ni povrede krivičnog zakona na koje Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti u smislu čl. 380. st. 1. tač. 1. i 2. ZKP.

Optužba i presuda su identične u pogledu događaja o kome se sudi. Bliže opisivanje načina na koji su optuženi delo koje im je stavljeno na teret zajednički izvršili upodobljeno je činjeničnom stanju utvrđenom tokom pretresa a da pritom nije promenjen identitet optužbe, pa se neosnovanim ocenjuju navodi žalbe branilaca optuženog AA i optuženog BB o učinjenoj bitnoj povredi iz čl. 368. st. 1. tač. 8. ZKP.

Nisu osnovani ni navodi branioca optuženog AA i branilaca maloletnog MM i GG o učinjenoj bitnoj povredi iz čl. 368. st. 1. tač. 10. ZKP po kojima se pobijana presuda zasniva isključivo na iskazu optuženog AA datom u pretkrivičnom postupku koji iskaz je zbog načina na koji je pribavljen morao biti izdvojen iz spisa. Ovo stoga što je prvostepeni sud posebno cenio da li je iskaz optuženog AA u pretkrivičnom postupku dat pod prinudom i da li je eventualno u suprotnosti sa drugim izvedenim dokazima pa je pravilno zaključio i objasnio da je takav iskaz mogao dati samo onaj koji je bio neposredan akter krivičnog događaja i takav iskaz cenio u sklopu svih ostalih izvedenih dokaza.

Neosnovano se žalbama branilaca ukazuje i da je pobijana presuda doneta uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka (čl. 368. st. 1. tač. 11. ZKP) jer izreka prvostepene presude sadrži potpun opis radnji izvršenja krivičnog dela teški slučajevi razbojničke krađe i razbojništva iz čl. 169. st. 2. u smislu čl. 168. st. 1. KZ RS za koje su optuženi kao saizvršioc i oglašeni krivim, sa svim zakonskim elementima bića navedene inkriminacije, a o tome su u prvostepenoj presudi dati jasni, potpuni i međusobno saglasni razlozi.

Stoji navod žalbe branioca optuženog BB da je u pobijanoj presudi pogrešno kao dan objavljivanja presude naveden 29. 1. 2005. godine iako je presuda javno objavljena u petak 28. 1. 2005. godine. Međutim, kako se

očigledno radi o omašci jer je subota za sud neradan dan - to ovaj propust (koji predsednik veća u svako doba može ispraviti posebnim rešenjem) ne čini pobijanu presudu nerazumljivom u meri koja bi opravdala njeno ukidanje.

Činjenično stanje je u prvostepenoj presudi pravilno i potpuno utvrđeno, pa su neosnovani žalbeni navodi kojima se to osporava. Pobijajući prvostepenu presudu po tom osnovu, branioci optuženih AA i BB i branioca maloletnih MM i GG, ponavljajući odbrane svojih branjenika iz prvostepenog postupka navode da uopšte nema dokaza koji bi upućivali na njih kao izvršioce dela. Pri tome, žalbe ne ističu takve činjenice i dokaze koji nisu bili predmet razmatranja u prvostepenom postupku a koji bi mogli utvrđene činjenice dovesti u sumnju, već samo na drugi način interpretiraju izvedene dokaze.

Suprotno iznetim žalbenim navodima prvostepeni sud je pravilnom ocenom odbrana optuženih, maloletnih MM i GG, kao i izvedenih dokaza pravilno utvrdio da su optuženi AA, BB maloletni MM i sada punoletni GG, u sastavu grupe i po prethodno postignutom dogovoru, upotrebom sile prema oštećenoj ŽŽ - oduzeli tuđe pokretne stvari u nameri pribavljanja protivpravne imovinske koristi i tom prilikom, postupajući na način bliže opisan u izreci pobijane presude, umišljajno lišili života oštećenu ŽŽ.

Obdukcijom leša sada pokojne ŽŽ koji je pronađen na podu kuhinje porodične kuće oštećene, u neposrednoj blizini kreveta - nesumljivo je utvrđeno da je smrt oštećene nasilna i da je nastupila neposredno usled akutnog mehaničkog ugušenja. Pregledom tela oštećene nađene su povrede nanešene različitim sredstvima, koje povrede uključuju zamah i udar, pritisak na grudni koš, stezanje vrata, zatvaranje usta i nosa, od kojih povreda su neke konstatovane kao zaživotne što upućuje na otpor oštećene i učestvovanje najmanje dva lica u nanošenju ovih povreda.

Prihvatajući osnovano nalaz veštaka obducenta ZZ o mehanizmu nastanka, vrsti i brojnosti povreda kod oštećene ali i o neposrednom uzroku smrti, pravilno prvostepeni sud ceneći odbrane optuženog AA i optuženog BB, kojima međusobno terete jedan drugoga ali opisuju i uloge maloletnog MM a optužni AA i ulogu maloletnog GG - utvrđuje da su u kuću oštećene po prethodno postignutom dogovoru ušli sva četvorica u nameri da oštećenu zastraše i oduzmu ju joj novac koji prima od penzije - a kada ih je oštećena videla, zajednički nasrnuli na oštećenu, nanoseći joj opisane povrede od kojih je neposredno nastupila i smrt oštećene.

Iako se određena povreda ne može direktno pripisati aktivnosti optuženog AA ili optuženog BB ili aktivnostima maloletnog MM, pravilno nalazi prvostepeni sud da, obzirom da se radi o krivičnom delu izvršenom u sastavu grupe, nije od presudnog značaja koji od saoptuženih je koju radnju preduzimao, već je dovoljno da svaki član grupe preduzme bilo koju radnju izvršenja, svestan zajedničkog delovanja, a sve u cilju zajedničkog izvršenja krivičnog dela.

Iako maloletni GG nije preduzeo ni jednu radnju koja bi predstavljala radnju izvršenja u lišavanju života sada pokojne ŽŽ, niti je kasnije od prisvojenog plena nešto dobio, svojim prisustvom radnjama optuženog AA, optuženog BB i maloletnog MM, ne preduzimajući ništa čime bi sprečio lišavanje života oštećene, svojim aktivnostima koje su usledile naknadno, brišući tragove koji su ukazivali na njihovo prisustvo i pomerajući telo pokojne, očigledno je pokazao da se u potpunosti saglasio sa svim radnjama koje su prethodno preduzete od strane ostalih saizvršilaca u lišavanju života sada pokojne ŽŽ.

O napred utvrđenim odlučnim činjenicama kao i o dokazima na osnovu kojih je te činjenice utvrdio, prvostepeni sud je dao sasvim jasne i dovoljne razloge a na stranama 13. i 14. obrazloženja pobijane presude i razloge za neprihvatanje odbrana maloletnih MM i GG kao i izmenjene odbrane optuženog AA i iskaza svedoka SS1, SS2, SS3 i SS4 kao i roditelja i bake optuženog AA, koje razloge u svemu kao pravilne prihvata i ovaj sud, dok suprotne žalbene navode branilaca kojima se osporava pravilnost činjeničnog stanja i daje sopstvena ocena izvedenih dokaza, ocenjuje neosnovanim.

Sve okolnosti od značaja za ocenu uračunljivosti optuženog BB i ostalih saoptuženih, prvostepeni sud je pravilno utvrdio, prihvatajući u svemu kao pravilan nalaz i mišljenje veštaka neuropsihijatra II, koja je naredbom suda određena za veštaka u ovom postupku i nesumljivo utvrdila da je uračunljivost optuženog BB bila očuvana kako u pogledu sposobnosti shvatanja značaja dela tako i u pogledu mogućnosti upravljanja svojim postupcima, pa se neosnovano žalbom branioca optuženog BB ukazuje da su ove činjenice morale biti utvrđivane putem veštaka sa stalnog spiska sudskih veštaka.

Ocenjujući ostale navode žalbi, koji se odnose na bitne povrede odredaba krivičnog postupka i činjenično stanje, ovaj sud nalazi da ista nisu od bitnog značaja za ishod ovog krivičnog postupka.

Prema tome, činjenično stanje kako u pogledu činjenica koje čine bitna obeležja krivičnog dela u pitanju tako i u pogledu onih koje se tiču psihičkog odnosa saoptuženih prema učinjenom delu, pravilno je i potpuno utvrđeno, a kvalifikacijom njihove protivpravne delatnosti po čl. 169. st. 2. u vezi čl. 168. st. 1. KZ RS u vezi sa čl. 22. KZ SRJ, krivični zakon je pravilno primenjen. S tim u vezi prvostepeni sud je u presudi dao jasne, iscrpne i uverljive razloge koje i ovaj sud u svemu prihvata.

Ispitujući pobijanu presudu u delu odluke o izrečenim kaznama optuženom AA i optuženom BB, ovaj sud nalazi da je ista i u tom delu pravilna a žalbe Okružnog javnog tužioca i branilaca optuženih neosnovane.

Prilikom odmeravanja kazne optuženom AA, prvostepeni sud je imao u vidu sve u ovom pogledu relevantne činjenice i okolnosti kojima je dao odgovarajući značaj – te kako se izjavljenim žalbama ne navode okolnosti koje prvostepeni sud nije cenio a koje bi mogle imati uticaja na izricanje strožije odnosno blaže kazne, izrečena kazna zatvora u trajanju od 12 godina pobijanom presudom je i po nalaženju ovoga suda adekvatna težini i društvenoj opasnosti izvršenog krivičnog dela kao i visokom stepenu krivične odgovornosti ovog optuženog i kao takva dovoljna i nužna za postizanje svrhe kažnjavanja predviđene čl. 33. OKZ.

Ispitujući pobijanu presudu u delu odluke o izrečenoj kazni maloletničkog zatvora optuženom BB, ceneći navode i predloge žalbe Javnog tužioca u pravcu izricanja strožije kazne i branioca u pravcu izricanja vaspitne mere, ovaj sud nalazi da je pravilno postupio prvostepeni sud kada je sada punoletnog BB osudio na ovu krivičnu sankciju. Jer, i po nalaženju ovoga suda, za izricanje kazne maloletničkog zatvora u konkretnom slučaju ispunjeni su svi zakonski uslovi iz čl. 77. OKZ. Najpre, radi se o krivično odgovornom starijem maloletniku u vreme izvršenja dela i propisanoj kazni težoj od 5 godina zatvora a zbog teških posledica dela (smrt oštećene) i visokog stepena krivične odgovornosti (izražena upornost i rešenost da se oštećena liši života i pored odbrane oštećene koja je po nalazu veštaka bila intenzivna), to prema ovom mlađem punoletnom licu ne bi bilo opravdano izreći odgovarajuću zavodsku vaspitnu meru. Pravilnom ocenom okolnosti koje utiču da kazna bude veća ili manja u smislu čl. 32. KZ RS, imajući u vidu i uslove razvoja, težinu dela i stepen duševne razvijenosti, ali i vreme potrebno za njegovo prevaspitavanje i stručno usavršavanje, pravilno je postupio prvostepeni sud kada je ovo sada mlađe punoletno lice (značaj primenom propisa čl. 81. st. 3. OKZ) osudio na kaznu maloletničkog zatvora u trajanju od 7 godina uz uračunavanje vremena koje provodi u pritvoru, jer se ovom kaznom i po nalaženju ovoga suda, postiže svrha krivičnih sankcija iz čl. 74. OKZ.

Ispitujući pobijanu presudu u pogledu odluke o izrečenoj vaspitnoj meri maloletnom MM i sada punoletnom GG, ceneći navode žalbi branilaca, ovaj sud, nalazi da je prvostepeni sud pravilno utvrdio sve okolnosti događaja i radnji koje su ovi tada maloletni preduzimali u svojstvu saizvršilaca, a dajući pravnu ocenu njihovog krivično pravnog delovanja, pritom prihvatajući izveštaj Centra za socijalni rad u ___ i nalaz veštaka neuropsihijatra o oceni stepena njihove duševne razvijenosti, te nesumljivo utvrdio da su oni bili svesni svoga dela i hteli njegovo izvršenje. I po nalaženju ovoga suda, prvostepeni sud je pri izboru vaspitne mere, pravilno cenio sve okolnosti iz čl. 32. KZ RS i pravilno zaključio da je nužno maloletnog MM i sada punoletnog GG izdvojiti iz dosadašnje sredine koja je prema izveštaju Centra za socijalni rad potpuno neadekvatna za njihov pravilan i društveno poželjan socijalni razvoj i poveriti ih brizi i vaspitanju stručnih lica u vaspitno popravnom domu.

Imajući u vidu težinu i društvenu opasnost izvršenog krivičnog dela, lične porodične i ukupne prilike maloletnog MM i sada punoletnog GG, kao i karakteristike njihovih ličnosti, pravilno nalazi prvostepeni sud da su pojačane mere prevaspitanja u konkretnom slučaju neophodne, te da će se upravo izrečenom vaspitnom merom iz oblasti zatvorene zaštite u svemu postići svrha vaspitnih mera iz čl. 74. OKZ.

Odluka o troškovima krivičnog postupka i paušala doneta je pravilnom primenom čl. 196. st. 3. ZKP, pa se neosnovano navodima žalbe branioca optuženog BB, prvostepena presuda pobija u ovom delu.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci presude u smislu odredbe čl. 388. kao i čl. 464. Zakonika o krivičnom postupku.

Zapisničar, Predsednik veća-sudija,

Dragana Lužnjanin, s.r. Novica Peković, s.r.

Za tačnost otpravka

sd